АКО СЕ ОТОПЛЯВАТЕ С ЕЛЕКТРИЧЕСКИ УРЕДИ:

1.Никога **не ползвайте самоделни**, много евтини и други отоплителни уреди **с неясен произход и качество**!

2.Изключвайте уредите, когато:

Нямат наблюдение и контрол от възрастен човек!

Преди лягане за сън!

Когато спре тока!

Преди да излезете навън!

3.Ползвайте само стандартни и технически изправни отоплителни и нагревателни уреди, поставени на **огнеустойчиви подложки**, **далеч от горими и леснозапалими материали** – твърди, течни, газове!

4.Монтажът им оставете на **компетентно** и технически грамотно лице!

5.Следвайте инструкциите на производителите за поддръжката, експлоатацията, зареждането, ремонта и мерките за безопасност на отоплителните уреди.

6.Никога не оставяйте отоплителните уреди да работят без **наблюдение**!

7.Проверете още преди отоплителния сезон изправността на **електрическата инсталация**, както и готовността й да **“издържи”** допълнителното натоварване!

8.Не забравяйте, че **само автоматичните** или стандартните (**нови**), а **не подсилените** предпазители (**бушони**), са в състояние да предотвратят трагедия ... а те струват стотинки!

9.Бушонът в таблото е предпазно устройство, което трябва да изключи или първо да “изгори”,

ако претоварим електрическата верига или ако някой електрически уред се повреди.

Щом “изгори” бушонът се спира протичането на електрически ток,

предотвратява се прегряването на изолацията и възникването на пожар.

АКО СЕ ОТОПЛЯВАТЕ С УРЕДИ,

РАБОТЕЩИ С ТВЪРДО ГОРИВО (ДЪРВА И ВЪГЛИЩА):

1. Никога **не ползвайте самоделни**, много евтини и други съмнителни отоплителни уреди **с неясен произход**!

2. Не изгаряйте отпадъци в печките на твърдо гориво и камините. Използвайте качествена дървесина и въглища!
3. Уверете се, че огънят от печката или камината няма да се разпространи извън тях! Съхранявайте **горими и леснозапалими материали** (твърди, течни и газове) **далеч** от камини и печки!
4. **Не разпалвайте** отоплителни уреди за твърдо гориво **със запалителни течности**!
5. Поставете под отоплителните уреди **негорима подложка**, която да излиза отстрани поне на 10 см, а отпред най-малко на 30 см!
6. Съхранявайте горивото (дърва и въглища) извън жилищните помещения!
7. Когато събирате пепелта и въгленте, използвайте метален съд с подходящ капак!
8. Никога не оставяйте отоплителните уреди да работят без **наблюдение**!
9. Следвайте инструкциите на производителите за поддръжката, експлоатацията, зареждането, ремонта и мерките за безопасност на отоплителните уреди.
10. Не забравяйте КОМИНИТЕ:

- Комините трябва да са **добре измазани**, без пукнатини и периодично да се почистват от натрупаните в тях сажди.
- Димоотводите (кюнци) се монтират **стабилно укрепени и на безопасно разстояние от горими материали и конструкции**.
- Никога **не заустявайте вентилационните тръби в коминните тела**, както **и обратно** - димоотводите (кюнци) във вентилационните шахти!

АКО СЕ ОТОПЛЯВАТЕ С ОТОПЛИТЕЛНИ УРЕДИ, РАБОТЕЩИ С ТЕЧНО ГОРИВО

1. Никога **не ползвайте самоделни**, много евтини и други отоплителни уреди **с неясен произход и качество**!
2. Уверете се, че огънят от печката или камината няма да се разпространи извън тях!
3. Съхранявайте обзавеждане и други **горими и леснозапалими материали** (твърди, течни и газове) **далеч** от камини и печки!
4. Не запалвайте топла (неизстинала) нафтова печка - това може да доведе до взрив!
5. Проветрявайте редовно!
6. Поставете под отоплителните уреди **негорима подложка**, която да излиза отстрани поне на 10 см, а отпред най-малко на 30 см!
7. Съхранявайте горивото само в метални съдове извън жилищните помещения. Проветрявайте редовно!
8. Следвайте инструкциите на производителите за поддръжката, експлоатацията, зареждането, ремонта и мерките за безопасност на отоплителните уреди.
9. Не забравяйте КОМИНИТЕ:

– Комините трябва да са **добре измазани**, без пукнатини и периодично да се почистват от натрупаните в тях сажди.

– Димоотводите (кюнци) се монтират **стабилно укрепени и на безопасно разстояние от горими материали и конструкции**.

– Никога **не заустявайте вентилационните тръби в коминните тела**, както **и обратно** - димоотводите (кюнци) във вентилационните шахти!

ОБЪРНЕТЕ ВНИМАНИЕ НА КОМИНИТЕ!!!

Комините служат за изхвърляне на дима извън отопляваните помещения. За да се постигне този ефект е нужно да се образува т.нар. възходяща тяга. Възходящата тяга или „тегленето" на комина се получава в резултат на образуване на горещи димни газове с по – малко тегло от това на студения външен въздух, респ. се получава разлика в наляганията в началото на топлия комин и във външното въздушно налягане. Колкото е по – висок и по – топъл комина , тягата е по – добра и рискът от конденз е по - малък.

Ако няма строително – конструктивни пропуски при строежа на комина, **най - вероятни причини димът** от камината или печката **да се връща в стаята са**:

- **„НЕДОСТАТЪЧНА ТЯГА ЗА ОТВЕЖДАНЕ НА ДИМА";**
- **„НЯМА ВЪЗХОДЯЩА ТЯГА („КОМИНЪТ НЕ ТЕГЛИ")";**
- **„КОМИНЪТ ЗАВЪРШВА В ЗОНА С ВИСОКО НАЛЯГАНЕ";**
- **„ОБРАТНА ТЯГА".**

1. „НЕДОСТАТЪЧНА ТЯГА ЗА ОТВЕЖДАНЕ НА ДИМА” – това може да се дължи на:

1.1. <u>НЕДОСТАТЪЧНО ВЪЗДУХ</u> в помещението, което води до:
- пропичане на процес на непълно горене, който от своя страна е свързан с образуване на силно отровен газ без цвят и мирис, а именно – въглероден окис;
- невъзможност въздухът от помещението да спомогне за „издигане” на дима в комина, което пък благоприятства разстилане на дим и отровен въглероден окис в стаята.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА ОСИГУРИТЕ НАВЛИЗАНЕ НА ПОВЕЧЕ ВЪЗДУХ В СТАЯТА ЧРЕЗ ОТВАРЯНЕ НА ПРОЗОРЦИ И ПРОВЕТРЯВАНЕ И ОТВАРЯНЕ НА ВРАТИ КЪМ СЪСЕДНИ ПОМЕЩЕНИЯ!

1.2. <u>МНОГО ШИРОКО ОТВОРЕНА КАМИНА</u> – дима се охлажда от въздуха в стаята и се губи тягата.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА ЗАТВОРИТЕ ДО БЛАГОПРИЯТНОТО ПОЛОЖЕНИЕ КАМИНАТА!

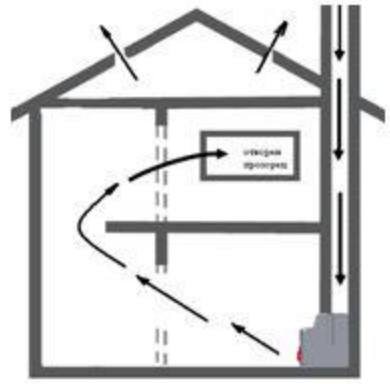
1.3. <u>„ЧАСТИЧНО ЗАПУШВАНЕ (БЛОКИРАНЕ) НА КОМИНА”</u> – Това може да се дължи на дефект от строителството, а именно случайно попаднал и непочистен строителен материал. Друг не по – рядко срещан случай е натрупани и непочистени сажди, които стесняват комина.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ ПРЕКАРВАНЕ НА ГЪВКАВА ЧЕТКА ИЛИ СПУСКАНЕ ОТ ГОРНИЯ КРАЙ НА КОМИНА СПЕЦИАЛНА МЕТАЛНА ТОПКА, ВЪРЗАНА С ВЪЖЕ!

ЗА ПО – СИГУРНИ РЕЗУЛТАТИ ПОТЪРСЕТЕ УСЛУГИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТ (КОМИНОЧИСТАЧ)!

<u>1.4. „КЪЩА – КОМИН”</u> – въздуха в сградата пречи на работата на комина, както е показано на фигурата. Когато е зле изолиран покрива или има отворен прозорец над етажа с работещ отоплителен уред, поток въздух тръгва отдолу – нагоре и замества излезналия през отворения прозорец въздух. По този начин се понижава налягането на долния етаж и се издърпват газовете от комина.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА УПЛЪТНИТЕ И ИЗОЛИРАТЕ ПО – ДОБРЕ ГОРНИТЕ ЕТАЖИ И ДА ОСИГУРИТЕ СВЕЖ ВЪЗДУХ ОТ НАЙ – НИСКО ВЪЗМОЖНОТО МЯСТО!

<u>1.5. “ПРОПУСКИ НА ВЪЗДУХ”</u> – най – често местата, в които се получават пропуски на въздух са:
- около розетката, където димоходните тръби влизат в зидан комин;
- в местата на свързване на димоходните тръби;
- около вратичките за почистване на сажди;
- по дължината на комина, когато замазката не е изпълнена добре или е напукана.

В гореописаните случаи димните газове се охлаждат от пропуснатия въздух и се намалява тягата, вследствие на което възниква обратно движение на дима, т.е навлизане в помещението.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ УСТАНОВЯТ МЕСТАТА НА ПРОПУСКИТЕ И ДА СЕ ЗАПЪЛНЯТ С НЕГОРИМ МАТЕРИАЛ – ЦИМЕНТ, КАКТО И ОГНЕУПОРНИ УПЛЪТНЕНИЯ!

2. „НЯМА ВЪЗХОДЯЩА ТЯГА („КОМИНЪТ НЕ ТЕГЛИ”)”– това може да се дължи на:

2.1. „ПЪЛНО ЗАПУШВАНЕ НА КОМИНА” – запушване може да се образува от сажди, случайно попаднали строителни материали.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ ПРЕКАРВАНЕ НА ТВЪРДА ПРЪЧКА (ТЕЛ) ИЛИ СПУСКАНЕ ОТ ГОРНИЯ КРАЙ НА КОМИНА СПЕЦИАЛНА МЕТАЛНА ТОПКА, ВЪРЗАНА С ВЪЖЕ!

ЗА ПО – СИГУРНИ РЕЗУЛТАТИ ПОТЪРСЕТЕ УСЛУГИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТ (КОМИНОЧИСТАЧ)!

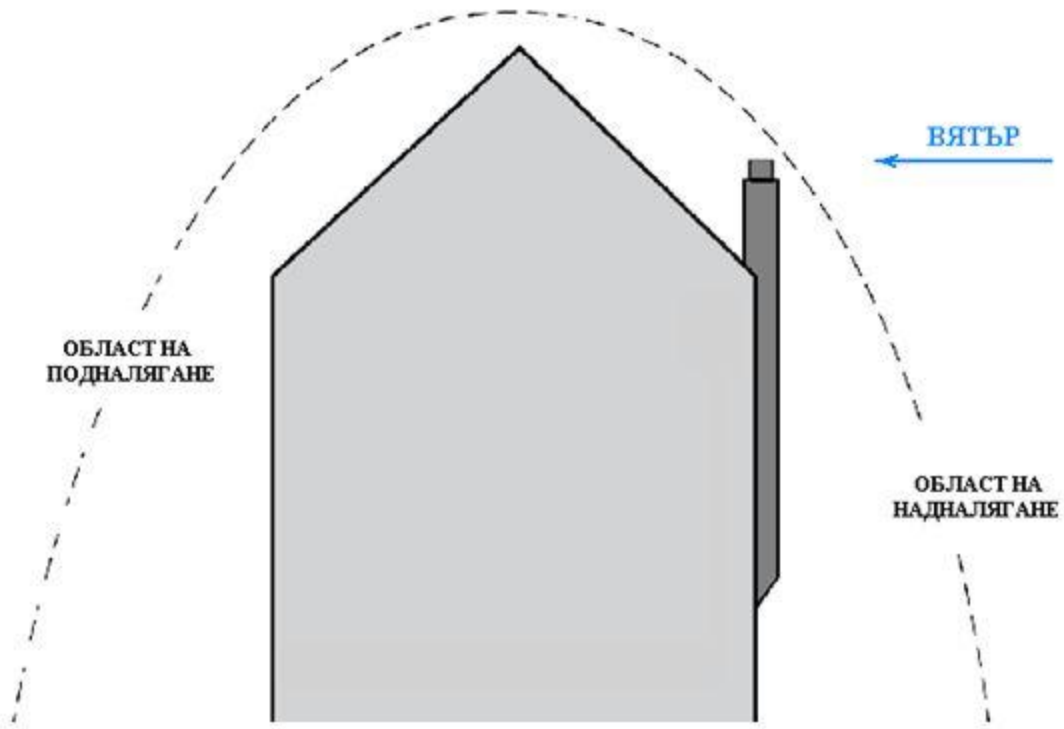
2.2. „СТУДЕН КОМИН” - комин, които не е добре топлоизолиран, способства за бързо охлаждане на димните газове и бързо намаляване на тягата.

Може да се получи задимяване:

- след като огъня е загаснал или клапата на отоплителния уред е дълго затворена;
- при ползване на неизолирани метални тръби извън сградата. При това е възможно и образуване на кондензация, която също силно възпрепятства тягата.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШИ ТОПЛОИЗОЛИРАНЕ НА КОМИНА С НЕГОРИМИ МАТЕРИАЛИ!

3. „КОМИНЪТ ЗАВЪРШВА В ЗОНА С ВИСОКО НАЛЯГАНЕ” – върхът на комина е под въздействие на повишено налягане, което може да се дължи главно на вятър

На фигурата е показан комин, който е разположен по – ниско от покрива, както и в зона, която е под ветрово въздействие. Т.е комина е разположен в област на надналягане, което пречи на дима да напусне комина и намалява тягата или създава т.нар. обратна тяга. При това, както и при отворени врати или прозорци откъм подветрената страна (подналягане) се получава връщане на дима в помещението.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА КОМИНЪТ ДА СЕ УДЪЛЖИ ИЗВЪН ОБЛАСТТА С НАДНАЛЯГАНЕ!

ОБИКНОВЕНО ПРИ ИЗВЕЖДАНЕ НА КОМИНА НА ВИСОЧИНА 0,5 – 1 м НАД БИЛОТО НА ПОКРИВА ИЛИ СЪСЕДЕН ПО – ВИСОК ОБЕКТ, НЕ СЕ НАБЛЮДАВАТ ПРОБЛЕМИ С ВРЪЩАНЕ НА ДИМ!

4. „ОБРАТНА ТЯГА”

4.1. „ОБРАТНА ТЯГА ПОРОДЕНА ОТ НАЛИЧИЕ НА ВРАТИ, ПРОЗОРЦИ И ДР. ОТВОРИ В СТЕНИ, КОИТО СЕ НАМИРАТ В ОБЛАСТ С НИСКО НАЛЯГАНЕ” – този проблем се наблюдава основно при къси комини, както и когато въздушния поток около къщата създава области на повишено и на понижено налягане.

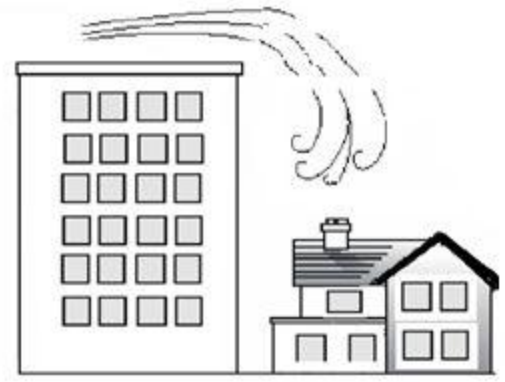
В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА ДА СЕ ПОТЪРСИ НАМЕСАТА НА СПЕЦИАЛИСТ, КОЙТО ДА УСТАНОВИ И ИЗВЪРШИ НАЙ - ЕФЕКТИВНАТА ОТ ПО – ДОЛУ ОПИСАНИТЕ ДЕЙНОСТИ :

-МОНТИРАНЕ НА СПЕЦИАЛНА КОМИННА НАСТАВКА;
-НАМАЛЯВАНЕ НА ГЪРЛОВИНАТА НАД ОГЪНЯ С ЦЕЛ ПОВИШАВАНЕ НА ТЕМПЕРАТУРАТА В КОМИНА;

- УПЛЪТНЯВАНЕ НА ВРАТИ И ПРОЗОРЦИ ОТКЪМ ОБЛАСТИТЕ С ПОНИЖЕНО НАЛЯГАНЕ.

4.2. „ОБРАТНА ТЯГА ПОРОДЕНА ОТ ВЯТЪР” – това е случай, при който върха на комина е в област на въздушно завихряне, дължащо се на увличане на вятъра нагоре или настрани от някакъв обект – сграда или дърво. Въздухът попада върху комина с посока отгоре – надолу и избутва дима.

В ТОЗИ СЛУЧАЙ ТРЯБВА КОМИНЪТ ДА СЕ УДЪЛЖИ ИЗВЪН ОБЛАСТТА НА ЗАВИХРЯНЕ ИЛИ ДА СЕ ПРИБЕГНЕ ДО УСЛУГИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТ ЗА МОНТИРАНЕ НА СПЕЦИАЛНА КОМИННА НАСТАВКА!

“ПРОПАН – БУТАН” или още наричания “LPG”

За устройството и безопасната експлоатация на уреди, работещи с газ пропан бутан се прилага **наредба**та за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове (приета с Постановление на Министерски съвет № 243/2004 г.). **Компетентност по прилагането и контрола** на тази наредба имат **органите за технически надзор** (виж чл.185, ал.1 от наредбата).

Кратко, но важно !!!

Въглеводородната смес наричана **„пропан-бутан”** представлява **горим и взривоопасен газ**, който е по-тежък от въздуха и **при изтичане се наслоява в долните части на помещенията**. По тази причина той никога не се съхранява и употребява в подземни помещения, ако не са изпълнени конкретни изисквания от гореописаната наредба.

За обезопасяване на помещения, които не са подземни и не са с под, разположен по – ниско от нивото на околния терен, е от изключителна важност е редовното **проветряване** и осигуряване на свеж въздух чрез естествена вентилация, както и спазването на основните описани по – долу изисквания.

АКО СЕ ОТОПЛЯВАТЕ С УРЕДИ, РАБОТЕЩИ С ГАЗ ПРОПАН – БУТАН

За **БУТИЛКИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА** към тях **ЗАПОМНЕТЕ** следното:

1. Пълненето на битови бутилки от автогаз станция е и ОПАСНО ЗА ЖИВОТА на тези, които ги ползват. Това е така защото често в практиката на автогаз станциите, бутилките се препълват нерегламентирано с повече газ от отколкото обема на бутилките позволява, тъй като не разполагат с необходимите съоръжения за следене на правилното й напълване. Стандартите за безопасно ползване на бутилки с пропан-бутан изискват количеството продукт да е максимум 80% от капацитета на бутилката. Препълването на бутилката в комбинация с повишена температура може да доведе до увеличение на налягането и взрив.
2. Не използвайте стари бутилки, които не са преминали технически преглед, защото това може да доведе до евентуален пробив и изтичане на газ от корпуса на бутилката, от заваръчния шев или от резбата на вентила.
3. Не използвайте редуцир-вентили, които не са предназначени за битовите бутилки с газ.
4. Не използвайте стари редуцир-вентили за ниско налягане с обгорени, напукани или разкъсани уплътнения.
5. Не допускайте некомпетентни лица да монтират редуцир-вентила, защото при това е възможно иглата на вентила да се нарани, изкриви или счупи.
6. Не използвайте стари и напукани маркучи, такива по-дълги от 1,5 метра, както и такива, които се прегъват или са с липсващи притягащи скоби. Опасни за експлоатация са и маркучи, които не са предназначени за пропан-бутан.

АКО СЕ ОТОПЛЯВАТЕ С УРЕДИ, РАБОТЕЩИ С ГАЗ ПРОПАН – БУТАН

За **БУТИЛКИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА** към тях **ЗАПОМНЕТЕ** следното:

7. Никога не поставяйте газовите бутилки в близост до източници на топлина – печки, камини, котлони и т.н.
8. Не допускайте повече от 2 броя бутилки в едно помещение – една работна и една резервна, независимо дали резервната бутилка е пълна или празна.
9. Никога не допускайте деца без надзор от възрастен човек да използват газ.
10. Не пушете, когато сменяте бутилката.
11. Спазвайте и следете за спазването от други лица на правилата за транспортиране и съхранение на бутилката. Не допускайте небрежност, като търкаляне по земята, превозване без укрепване на бутилката, складиране в подземни помещения – мазета,сутерени и т.н., по пътища и стълбища за евакуация.
12. Поддържайте газовото оборудване в състояние, осигуряващо спазването на изискванията за безопасност, като извършвате замяна на празна за пълна бутилка от обекти за продажба на пълни бутилки, ОТОРИЗИРАНИ ОТ ДЪРЖАВНИТЕ ОРГАНИ ЗА ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР.

АКО СЕ ОТОПЛЯВАТЕ С УРЕДИ, РАБОТЕЩИ С ГАЗ ПРОПАН – БУТАН

АКО УСЕТИТЕ МИРИС НА ГАЗ!!!

1. Проверете дали сте затворили добре **вентила** и опитайте да го **затворите**!
2. Незабавно **проветрете** помещението!

АКО ИМА МИРИС И ТЕЧ НА ГАЗ,

КОЙТО НЕ МОЖЕТЕ БЪРЗО ДА ПРЕУСТАНОВИТЕ САМИ!

1. Отворете прозорец за да осигурите **проветряване** и ако е възможно **изнесете изпускащата бутилка на открито**!
2. Постарайте се максимално **да не създадете източник на запалване** посредством ел. искра при включване на осветление или на ел. уреди, искра от статично електричество от изкуствени дрехи, пушене и т.н.
3. Излезте навън!
4. Незабавно съобщете на тел. 112 за теч на газ пропан - бутан и следвайте инструкциите на дежурния оператор.

Ако живеете в **ГАЗИФИЦИРАН РАЙОН** и се отоплявате с уреди

работещи с централно доставен **ПРИРОДЕН ГАЗ (МЕТАН)**,

СТРИКТНО СЛЕДВАЙТЕ ИНСТРУКЦИИТЕ ЗА БЕЗОПАСНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ
предоставени от обслужващото Ви газоразпределително дружество!

АКО УСЕТИТЕ МИРИС НА ГАЗ !!!

Веднага се обадете

на АВАРИЙНИТЕ ЕКИПИ НА ГАЗОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО

и

НА ЕДИННИЯ ЕВРОПЕЙСКИ НОМЕР ЗА СПЕШНИ ПОВИКВАНИЯ 112

1. прекратете експлоатацията на газоползващи уреди;
2. затворете крановете към уредите и на самите уреди;
3. отворете прозорците, за да проветрите помещението;
4. не палете огън;
5. не пушете;
6. не включвайте и не изключвайте електрическото осветление и електроуреди;
7. не ползвайте електрически звънец;
8. вземете незабавни мерки по уведомяване и извеждане на хората навън на открито!

